

Storumans kommun

Rektorn vid Skytteanska skolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Skytteanska skolan
i Storumans kommun

Tillsyn i Skytteanska skolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Storumans kommun under hösten 2014.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Skytteanska skolan besöktes av Skolinspektionen den 9 och 10 september 2014.

Fakta om skolenheten

Skytteanska skolan ligger centralt beläget i samhället Tärnaby i Storumans kommun och har 144 elever, varav 22 i förskoleklass. Undervisningen omfattar förskoleklass och grundskola i årskurserna 1–9. Vid skolan finns också ett fritidshem. Skolinspektionens tillsyn över kommunens fritidshem genomförs separat, varför fritidshemmet inte omfattas av detta beslut. Skolan leds av en rektor. Rektorn har delegerat vissa ledningsuppgifter till en av lärarna.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolverkets officiella statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i matematik och svenska i årskurs 3 läsåret 2012/13 visar att andelen elever vid Skytteanska skolan som uppnådde kravnivån på de olika delproven för årskurs 3 generellt sett låg i linje med genomsnittet i riket. I ämnena matematik och svenska varierar andelen elever som uppnått kravnivån på de olika provdelarna mellan 76,5 och 100 procent.

Skolans egen statistik visar att andelen elever som uppnådde kunskapskraven i årskurs 3 läsåret 2012/13 var 93 procent i ämnet matematik och 93 procent i ämnet svenska. Skolan saknar däremot sammanställningar av hur stor andel av eleverna som uppnådde kunskapskraven i de natur- och samhällsorienterande ämnena.

Årskurs 6

I skolverkets officiella statistik för de nationella ämnesproven i matematik, svenska, engelska, natur- och samhällsorienterande ämnen i årskurs 6 läsåret 2012/13 framgår att nästan samtliga elever på Skytteanska skolan skola erhöll godkända provbetyg i dessa ämnen. Det är bättre resultat än för riket där 94 procent nådde kravnivån i matematik, 95 procent i svenska, 94 procent i engelska, 97 procent i naturorienterande ämnen och 81 procent i samhällsorienterande ämnen.

Av skolans egen statistik kan utläsas att nära nog samtliga elever i årskurs 6 nådde kunskapskraven i samtliga ämnen.

Årskurs 9

Skolverkets officiella statistik för läsåret 2013/14 visar att 100 procent av eleverna i årskurs 9 på Skytteanska skolan uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen. Andelen är högre än rikets genomsnitt som är 77,4 procent.

De fem senaste åren har det genomsnittliga meritvärdet på Skytteanska skolan varierat mellan 204,7 och 221,3. Våren 2014 var det genomsnittliga meritvärdet 221,3 vilket kan jämföras med rikets genomsnittsvärde som var 214,8.

Av de elever som avslutade utbildningen på Skytteanska skolan läsåret 2012/13 var 100 procent behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, vilket är en högre andel än för riket där andelen var 87,6 procent. Till naturvetenskaps- och teknikprogrammet var 100 procent av eleverna på Skytteanska skolan behöriga, jämfört med riket där andelen var 83,2 procent.

Den nationella statistiken lämnar ingen information avseende skillnaden mellan pojkar och flickor avseende det genomsnittliga meritvärdet då antalet elever understiger tio st.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynstillfället. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att upptäcka och rätta till brister i verksamheten närhelst de framkommer.

Elever och personal uppger i intervjuer att Skytteanska skolan utgör en trygg miljö för eleverna. Skolenhetens personal agerar när händelser inträffar och vidtar åtgärder för att avstyra tendenser till otrygghet eller kränkningar elever emellan. Skolans plan mot kränkande behandling behöver dock kompletteras med en redogörelse av de insatser skolan genomfört under föregående år för att förebygga kränkande behandling.

Elevernas kunskapsresultat på Skytteanska skolan ligger högre än genomsnittet för riket. På skolan sammanställs och analyseras resultat och sedan, när skolan fått kunskap om vad som behöver utvecklas, genomförs insatser som driver utvecklingen framåt. Skolan behöver däremot också följa upp elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 i de ämnen som har kunskapskrav.

Skolan behöver ge eleverna möjlighet att som språkval välja ämnena svenska och teckenspråk.

I beslutet bedömer Skolinspektionen också att huvudmannen och rektorn behöver skapa förutsättningar för psykolog att vara delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid skolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Storumans kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 19 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen. på adress Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå eller skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Redovisningen ska lämnas av tjänsteman på nämndens vägnar, nämndsordförande, utskott eller berörd nämnd. Lämnas redovisningen av någon som företräder huvudmannen ska det framgå att delegation finns. Vänligen ange ärendets diarienummer vid kontakt med Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Storumans kommun och rektorn måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att betygskatalogen förvaras på ett säkert sätt så att den skyddas mot förlust.

Motivering

Enligt Skolverkets föreskrifter om betyg (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas. Betygskatalogen ska föras löpande och får föras på papper eller elektroniskt. Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur.

Vid tillsynen bad inspektörerna att få ta del av skolans betygskatalog och noterade då att den förvaras hos skoladministratören i ett kontorsskåp tillverkat av spånskiva och försett med ett enkelt lås. Rummet används enbart av administratören och hålls låst övriga tider. Rektorn har efter tillsynen beskrivit att betygskatalogerna ska skickas in till kommunens centrala arkiv i Storumans kommun inom kort.

Skolinspektionen bedömer att betygskatalogen inte förvaras på ett sätt som skyddar den mot förlust. Den aktuella betygskatalogen där beslut om betyg förs in och signeras av lärare löpande behöver förvaras på ett säkert sätt på

skolan så att den skyddas mot förlust, till exempel i händelse av brand eller vattenskada.

Författning

3–7 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123)

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Storumans kommun och rektorn måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Ge eleverna möjlighet att som språkval välja även ämnena svenska och teckenspråk.
- Se till att psykologkompetens finns i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Motivering

Språkval

Enligt skollagen ska det finnas språkval. I skolförordningen anges det vidare att eleverna som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En elev får istället för ett av dessa språk välja modersmålsundervisning, svenska alternativt svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk. Huvudmannen är inte skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval om färre än fem elever väljer språket. Detta gäller dock inte om det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i är ett minoritetsspråk.

Av intervjuer med rektorn och elever framkommer att de elever som finns vid skolan har vid språkvalet erbjudits språken spanska, tyska, franska, samiska och engelska. Svenska och teckenspråk har hittills inte varit valbara inom ramen för språkvalet.

Det är bra att skolan vill framhäva de moderna språken som viktiga språk, men Skolinspektionen bedömer att det är en brist att de elever som går på skolan inte erbjuds möjlighet att välja svenska och teckenspråk som språkval.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Elevhälsan ska främst vara

förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vägledning om elevhälsans uppdrag finns i förarbeten (prop. 2001/02:14, s. 26–27 och 2009/10:165, s. 276) som framhåller bland annat följande. Elevhälsans uppgift bör vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevernas egna synpunkter när det gäller vad som orsakar problem och hur de kan hanteras bör tas till vara. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder, som bör inriktas på såväl individ-, som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling, livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbeta med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan.

Elevhälsans personal uppger att psykologens tjänster köps in vid behov för åtgärdande insatser såsom utredning i enskilda elevärenden. I intervju med elevhälsan framkommer att det saknas struktur för hur skolpsykologen ska involveras i uppföljning och utvärdering av elevhälsans arbete och hur dess arbetsinsatser påverkar elevernas förutsättningar att uppfylla skolans kunskaps- och värdegrundsmål.

Elevhälsan, med medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, ska vara hälsofrämjande och förebyggande. Eftersom skolpsykolog inte finns med i något förebyggande och hälsofrämjande arbete bedömer Skolinspektionen att skolans elevhälsa inte uppfyller skollagens krav i det här avseendet. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn behöver skapa förutsättningar för psykolog att vara delaktig i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet.

Författning

10 kap. 4 § skollagen och 9 kap. 5–6 §§ skolförordningen

2 kap. 25 § skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Storumans kommun och rektorn måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att det för utbildningen finns tillgång till datorer så att syftet med utbildningen kan uppfyllas.

Motivering

Enligt skollagen ska det för utbildningen finnas den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Eleverna ska ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning. I läroplanen anges att rektorn ansvarar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och stöd för att själv kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel datorer. Vidare framgår att varje elev efter genomgången grundskola ska kunna använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.

I intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer att tillgången till datorer på skolan är starkt begränsad. I intervjuer uppger eleverna och lärarna att det finns tillgång till nio stycken datorer på skolan. Då de flesta klasserna har fler än dubbelt så många elever uppger lärarna att antalet datorer inte räcker till och att lärarna därför undviker att använda datorerna i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte ger eleverna tillgång till den utrustning i fråga om datorer som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas och för att en tidsenlig undervisning ska vara möjlig.

Författning

2 kap. 35 § skollagen

10 kap. 10 § skollagen

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, och 2.8 Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Storumans kommun en anmärkning.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att planen mot kränkande behandling innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

I skollagen anges att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Som ett led i detta ska varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller.

Skolinspektionen har tagit del av Skytteanska skolans plan mot kränkande behandling. I planen finns beskrivna de främjande och förebyggande åtgärder som skolan avser att göra för det aktuella året. Däremot finns ingen redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts.

Skolinspektionen finner dock att bristen är mindre allvarlig eftersom tillsynen i övrigt visar att skolans arbete mot kränkande behandling är välfungerande. Skolinspektionen ger därför Storumans kommun och rektorn en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen när det gäller trygghet och studiero. Skolinspektionen förutsätter att Storumans kommun åtgärdar bristen och att någon redogörelse, av denna anledning, inte behöver lämnas till Skolinspektionen.

Författning

6 kap. 6–8 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Följa upp och sammanställa enhetens resultat med avseende på elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 i samtliga ämnen som har kunskapskrav.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det vid skolenheten genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta

i arbetet. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Dokumentationen bör innehålla information om resultat och måloppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder. Elever, föräldrar och allmänhet ska kunna få del av viktig information om verksamheten för att bli mer delaktiga och få ökade möjligheter att göra val och påverka verksamhetens utveckling. För huvudmannen utgör den samlade dokumentationen av kvalitetsarbetet ett underlag för bedömning av olika verksamheters skilda förutsättningar och resultat och kan därmed bilda underlag för prioriteringar och insatser för ökad måloppfyllelse (prop. 2009/10:165, s. 305).

Skolinspektionen har tagit del av Skytteanska skolans dokumenterade kvalitetsarbete och konstaterar att kunskapsresultaten för årskurserna 6 och 9 sammanställs, analyser görs och förbättringsåtgärder finns beskrivna. I intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa framkommer att de är delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet. Även elever och föräldrar ges möjlighet att delta. I dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet saknas uppföljning av kunskapsresultaten för årskurs 3 i de ämnen som har kunskapskrav. I intervju med rektor bekräftas att detta inte följs upp.

Skolinspektionen bedömer att skolans systematiska kvalitetsarbete brister då kunskapsresultaten inte följs upp för årskurs 3 i de ämnen som har kunskapskrav.

Skolinspektionen finner dock att bristen är mindre allvarlig eftersom tillsynen i övrigt visar att skolans systematiska kvalitetsarbete är medvetet och gott. Skolinspektionen tilldelar Storumans kommun och rektorn en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen. Skolinspektionen förutsätter att Storumans kommun åtgärdar bristen och att någon redogörelse, av denna anledning, inte behöver lämnas till Skolinspektionen.

Författning

4 kap. 4-5 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Anita Wiklander och utredare Linnéa Forsberg.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Anders Holmgren
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.